

1	ანგარიშგაღებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	ხულოს მუნიციპალიტეტი
2	ანგარიშგაღებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ. ფოსტა)	დაბა ხულო, აბუსერისძის ქ. #1; ტელ: 591 71 56 05 khulocityhall@gmail.com
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	248056311
	ორგანიზაციული ფორმა	საბიუჯეტო ორგანიზაცია
	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2022წ. 01.01.2022 - 31.12.2022
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ა(ა)იპ - ხულოს წყალკანალი 2. ა(ა)იპ - ხულოს საფეხბურთო კლუბი ხიხანი 3. ა(ა)იპ - კურორტი ბეშუმში 4. ა(ა)იპ - ხულო-თაგოს ზაგირგზა 5. ა(ა)იპ - ხულოს კომპლექსური სასპორტო სკოლა 6. ა(ა)იპ - ხულოს კულტურის ცენტრი 7. ა(ა)იპ - ხულოს სახელოვნებო სკოლა 8. ა(ა)იპ - ხულოს სოციალური სერვისების ცენტრი 9. ა(ა)იპ - ხულოს მუნიციპალიტეტის საბავშვო ბაღების გაერთიანება 10. ა(ა)იპ ხულოს მუნიციპალური სერვისი 11. ხულოს მუნიციპალიტეტი
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	<ol style="list-style-type: none"> 1. მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის პროექტის მომზადება, გახშილვა და დამტკიცება, შემდგომი საქმიანობისათვის; 2. მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული ქონების მართვა და განკარგვა; 3. ადგილობრივი გადასახადებისა და მოსაკრებლების შემოღება და გაუქმება კანონით დადგენილი წესით; 4. მუნიციპალიტეტის სივრცის დაგეგმარების გეგმების, გენერალური გეგმებისა და განაშენიანების გეგმების შემუშავება; 5. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის კეთილმოწყობა და შესაბამისი საინჟინრო ინფრასტრუქტურის განვითარება; 6. მუნიციპალიტეტის მართვაში არსებული ცოლისგარეშე აღზრდის დაწესებულებების მოძიება.
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ. ფოსტა)	ხულოს მუნიციპალიტეტის სოფელი ფაჩხა, ტელ: 591 71 56 05, gia.davidadze92@gmail.com

ხელმოწერა
ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები				
მოკლევადიანი აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		-	-
002	მიმდინარე ინვესტიციები	N2	33,493.49	52,005.76
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	N2a	-	-
004	მატერიალური მარაგები	N2a	1,570.30	311.00
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	N3	613,257.43	672,740.59
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები	N4	44,511.54	423,146.02
გრძელვადიანი აქტივები				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები		692,832.76	1,148,203.37
008	ძირითადი აქტივები	N5	-	-
009	საინვესტიციო ქონება	N6	32,500.00	32,500.00
010	არამატერიალური აქტივები	N7	44,110,072.33	39,900,228.43
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	N8	-	-
012	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	N9	175,402.00	170,344.00
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	N10	-	-
014	სულ გრძელვადიანი აქტივები	N11	1,309,915.35	133,703.72
015	სულ აქტივები		45,627,889.68	40,236,776.15
ვალდებულებები				
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით		46,320,722.44	41,384,979.52
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	N12	-	-
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	N12	-	-
019	გადასახდელი პროცენტი	N13a	47,086.52	76,918.41
020	მიმდინარე ანარიცხები	N13a	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	N13b	-	-
022	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	N13a	60.91	-
023	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	N13a	-	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
024	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით		47,147.43	76,918.41
025	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	N12	-	-
026	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური იჯარით	N12	-	-
027	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით განსაზღვრული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N10	-	-
028	გრძელვადიანი ანარიცხები	N9	-	-
029	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N13b	-	-
030	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	N13a	46,387.66	13,496.53
031	სულ ვალდებულებები		46,387.66	13,496.53
წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
032	საწესდებო კაპიტალი		93,535.09	90,414.94
033	გაუნაწილებელი ნამეტი/დევიციტი		-	-
034	რეზერვები		46,227,187.48	41,294,564.58
035	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		-	-
036	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		46,227,187.48	41,294,564.58
			46,320,722.57	41,384,979.52

1 მთავი ფურცლები ასახავს საქართველოს სტრუქტურულ ანგარიშგების ფულთან დაკავშირებულ დეტალურ ინფორმაციას

ხელმოწერა

ბუღალტერი
 შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ები) (სხვის არსებობის შემთხვევაში):
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური შედეგების ანგარიშგება

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შეიშენა	სამედიცინო პერიოდის ბიუჯეტი				წინა სამედიცინო პერიოდის ბიუჯეტი
			სამთავრობო სახსრები	არასამთავრობო სახსრები	სულ	სულ	
შემოსავლები							
001	საგადასახადო შემოსავლები	N14 ა	8,925,838.82	-	8,925,838.82	7,074,060.13	
002	სოციალური მენეჯმენტი	N14 ბ	-	-	-	-	
003	შემოსავლები სამედიცინო, ჯანდაცვა და საურსებო	N14 გ	20,455.25	-	20,455.25	17,916.81	
004	შემოსავლები გრანტები	N14 დ	10,367,759.64	8,400.00	10,376,159.64	10,835,010.66	
005	კრანხმდებრივი და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	N14 ე	115,451.68	-	115,451.68	88,103.22	
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	N14 ზ	-	-	-	-	
007	შემოსავლები გადასახადების დასაფარავლად გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა	N15 ა	129,670.91	12,160.80	141,831.71	130,247.98	
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება	N15 ბ	-	-	-	-	
009	საპროცენტო შემოსავლები	N15 გ	119,861.16	-	119,861.16	115,883.39	
010	გაუნესახურების უკუგადასახადო შემოსავლები	N16	-	-	-	-	
011	სხვადასხვა შემოსავლები	N18	-	-	-	51,073.00	
012	სულ შემოსავლები		19,679,037.46	20,560.80	19,699,598.26	18,312,295.19	
ხარჯები							
013	შრომის ანაზღაურება	N17 ა	4,817,368.35	-	4,817,368.35	4,002,095.37	
014	საქონელი და მომსახურება	N17 ბ	4,541,558.02	4,510.63	4,546,068.65	4,692,817.28	
015	გრანტები	N17 გ	687,628.18	125,921.75	813,549.93	356,301.91	
016	სუბსიდიები	N17 დ	3,250.00	-	3,250.00	-	
017	კრანხმდებრივი და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	N17 ე	1,435,135.83	-	1,435,135.83	2,424,879.53	
018	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	N17 ზ	-	-	-	-	
019	ცვეთა და ამორტიზაცია	N17 ა	1,787,837.26	539.00	1,788,376.26	1,706,246.76	
020	სოციალური დახმარება უზრუნველყოფა	N17 ბ	1,204,644.02	-	1,204,644.02	1,050,050.78	
021	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი	N15 ბ	-	-	-	-	
022	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარჯები)	N17 ა	-	-	-	-	
023	გაუნესახურების ხარჯები	N16	158,582.32	-	158,582.32	227.46	
024	სხვადასხვა ხარჯები	N18	-	-	-	51,073.00	
025	სულ ხარჯები		14,636,003.98	130,971.38	14,766,975.36	14,283,692.09	
026	პერიოდის ნაშენი (დუფიციტი)		5,043,033.48	(110,410.58)	4,932,622.90	4,028,603.10	

1. მოითხოვება შეტყობინება ამასთანავე ფინანსური შედეგების ანგარიშგების შესახებ დასაფარავლად დამატებითი ინფორმაცია
2. ამასთანავე მოთხოვნილია აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა და ხარჯების შორის სხვაობა

ბელმინჯენა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირები (საერთო არსებობის შემთხვევაში) ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საქონლები კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნაშები/დევიდენტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბოლოო საბირები	არასაბოლოო საბირები		
001	საწესი ნაშთი		-	40,947,024.12	11,257.40	-	40,958,281.5
002	საიდრიცევი პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტიული გამოცემა	N1	-	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტიული გადაანგარიშება	N1	-	336,283.06	-	-	336,283.06
004	კორექტირებები ერთჯერადი გადასახსნის შეცდომად	N1	-	-	-	-	-
005	კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწესი ნაშთი		-	41,283,307.18	11,257.40	-	41,294,564.5
წმინდა აქტივების კაპიტალის ცვლილება							
007	კაპიტალიზი შენატანები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ახილება		-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5	-	-	-	-	-
010	პერიოდის ნაშები/დევიდენტი		-	5,043,033.48	(110,410.58)	-	4,932,622.9
011	მესაკუთრებისათვის განაწილებული თანხები		-	-	-	-	-
012	საბოლოო ნაშთი		-	46,326,340.66	(99,153.18)	-	46,227,187.4

წინა საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საქონლები კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნაშები/დევიდენტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბოლოო საბირები	არასაბოლოო საბირები		
001	საწესი ნაშთი		-	36,884,262.22	45,416.20	-	36,929,678.4
002	საიდრიცევი პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტიული გამოცემა	N1	-	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტიული გადაანგარიშება	N1	-	-	-	-	-
004	კორექტირებები ერთჯერადი გადასახსნის შეცდომად	N1	-	-	-	-	-
005	კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწესი ნაშთი		-	36,884,262.22	45,416.20	-	36,929,678.4
წმინდა აქტივების კაპიტალის ცვლილება							
007	კაპიტალიზი შენატანები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ახილება		-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5	-	-	-	-	-
010	პერიოდის ნაშები/დევიდენტი		-	4,062,761.90	(34,158.80)	-	4,028,603.1
011	მესაკუთრებისათვის განაწილებული თანხები		-	-	-	-	-
012	საბოლოო ნაშთი		-	40,947,024.12	11,257.40	-	40,958,281.5

1. მითითებულ შემთხვევაში ანგარიშგებამ ახილება წმინდა აქტივების კაპიტალის ცვლილებების შეცდომების შედეგად დაკლებული დამატებითი რეზერვები

ბელაშვილი

ბელაშვილი
 შიდა პოლიტიკის განმარტებული სხვა უფლებამოსილი პირები (სხვის არსებობის შემთხვევაში):
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

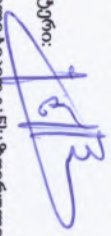
საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (მაჩმისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბიოლო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		8,735,000.00	8,735,000.00	8,925,838.82	102.18
002	გრანტები		9,627,059.00	9,627,059.00	10,361,877.64	107.63
003	სხვა შემოსავლები		274,000.00	274,000.00	340,703.61	124.34
004	არაფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	-
005	ფინანსური აქტივების კლება		38,627.00	38,627.00	-	-
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	-
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		18,674,686.00	18,674,686.00	19,628,420.07	105.11
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	შრომის ანაზღაურება		4,817,668.00	4,817,668.00	4,817,368.35	99.99
009	საქონელი და მომსახურება		4,574,914.33	4,574,914.33	4,536,315.60	99.16
010	კრიფენტი		-	-	-	-
011	სუბსიდიები		3,250.00	3,250.00	3,250.00	100.00
012	გრანტები		236,300.00	236,300.00	236,258.93	99.98
013	სოციალური დახმარება		1,204,656.92	1,204,656.92	1,204,644.02	100.00
014	სხვა ხარჯები		1,409,970.28	1,409,970.28	1,400,428.41	99.32
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		8,138,386.47	8,138,386.47	7,451,923.07	91.57
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-
017	ვალდებულებების კლება		-	-	-	-
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		20,385,146.00	20,385,146.00	19,650,188.38	96.39
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21	-	-	(21,768.31)	-

* მითითებულ შემთხვევაში აისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების შედეგებიდან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ბელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

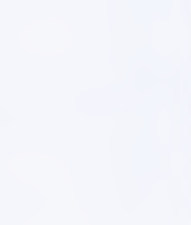
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

გრამბიური ავტონომიების შესახებ

შემაჯავრობის №1 საპროცესო ზღვარები და სხვა განმარტებითი შესახებ

1	<p>ინტერპრეტაცია და სტანდარტების განხილვა, რის შესახებაც მოწოდდა განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში და ინტერპრეტაცია ის განმარტებითი შემთხვევაში, რომელიც მოწოდდა განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში. აქვე მოწოდდა განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში და სხვა განმარტებითი შესახებ</p>
2	<p>გრაფიკული საპროცესო ზღვარების აღწერა</p>
3	<p>საპროცესო ზღვარების (გრაფიკული) აღწერა, რომელიც არის ახალი საპროცესო ზღვარების რეკონსტრუქციის გამოცემა სათითაო შემთხვევაში. აქვე მოწოდდა განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში და სხვა განმარტებითი შესახებ</p>
4	<p>ქრისტიანული ავტონომიის შემთხვევაში აღწერა, რომელიც განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში. აქვე მოწოდდა განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში და სხვა განმარტებითი შესახებ</p>
5	<p>ქრისტიანული ავტონომიის შემთხვევაში აღწერა, რომელიც განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში. აქვე მოწოდდა განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში და სხვა განმარტებითი შესახებ</p>
6	<p>ანტიკონსტიტუციონერული მოვლენების შესახებ დეტალური ინფორმაცია განმარტებითი შემთხვევაში. აქვე მოწოდდა განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში და სხვა განმარტებითი შესახებ</p>
7	<p>ანტიკონსტიტუციონერული მოვლენების შესახებ დეტალური ინფორმაცია განმარტებითი შემთხვევაში. აქვე მოწოდდა განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში და სხვა განმარტებითი შესახებ</p>
8	<p>ანტიკონსტიტუციონერული მოვლენების შესახებ დეტალური ინფორმაცია განმარტებითი შემთხვევაში. აქვე მოწოდდა განმარტებითი ავტონომიის შემთხვევაში და სხვა განმარტებითი შესახებ</p>

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

საადრიცხო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ფულადი სახსრების და ეკვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საადრიცხო პოლიტიკები

სტრუქტურული კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის	33,493.49	52,005.76
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	სახელმწიფო ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	სახელმწიფო ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
060	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	33,493.49	52,005.76
090	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	18,980.05	40,748.36
100	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	14,513.44	11,257.40
110	დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
120	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
130	ფულადი სახსრები სალაროში ეროვნულ ვალუტაში I	-	-
140	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში I	-	-
150	სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	33,493.49	52,005.76
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
160	ხაზინის ანგარიშები უცხოურ ვალუტაში	-	-
170	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
180	დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	-	-
190	ფულადი სახსრები სალაროში უცხოურ ვალუტაში I	-	-
200	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში I	-	-
210	სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები			
220	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
230	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
240	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
250	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
260	სულ ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	-	-
270	სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	33,493.49	52,005.76

I არასაბიუჯეტო ანგარიშებში ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

გვერდის N4 სვეტ: მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები
 სააღრიცხვო პერიოდი: 2017 წლის 1-15 თებერვალი
 მოუთხოვნი სვეტ: მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების ანგარიშსწორების გამოყენებული სააღრიცხვო

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სამეარბიშვილი აეროდის საბოლოო მდგომარეობა			წინა სამეარბიშვილი აეროდის საბოლოო მდგომარეობა		
		ბილანი საბალანსო დონეზე	აქტივობების ბალანსი	საბალანსო დონეზე	ბილანი საბალანსო დონეზე	აქტივობების ბალანსი	საბალანსო დონეზე
010	წინასწარი გადახდები	37,757.94	-	37,757.94	416,392.42	-	416,392.42
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	70.00	-	70.00	-	-	-
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი ათვისებისთვის აქტივებისათვის	18,000.00	-	18,000.00	381,685.00	-	381,685.00
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელი	19,687.94	-	19,687.94	34,707.42	-	34,707.42
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ათვისებადი მოთხოვნები ათვისებისთვის აქტივების გადახდების	-	-	-	-	-	-
060	საერთოდაც მოთხოვნილი მოხდები აქტივების მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ათვისებადი მოთხოვნები ათვისებისთვის აქტივების დაკავშირებით	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ათვისებადი მოთხოვნები ათვისებისთვის აქტივების დასაჯდომი	6,753.60	-	6,753.60	6,753.60	-	6,753.60
090	სულ	44,511.54	-	44,511.54	423,146.02	-	423,146.02

1 კარგად 1-15-0000 ანგარიშები აქტივების ათვისებადი მოთხოვნები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	ბილანი საბალანსო დონეზე					
		სამეარბიშვილი აეროდის ბილანი	სამეარბიშვილი აეროდის ბალანსი	საბალანსო დონე	ბილანი საბალანსო დონე	სამეარბიშვილი აეროდის ბილანი	სამეარბიშვილი აეროდის ბალანსი
010	წინასწარი გადახდები	416,392.42	-	416,392.42	37,757.94	416,392.42	37,757.94
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	-	-	-	70.00	-	70.00
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი ათვისებისთვის აქტივებისათვის	381,685.00	-	381,685.00	18,000.00	381,685.00	18,000.00
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელი	34,707.42	-	34,707.42	19,687.94	34,707.42	19,687.94
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ათვისებადი მოთხოვნები ათვისებისთვის აქტივების გადახდების	-	-	-	-	-	-
060	საერთოდაც მოთხოვნილი მოხდები აქტივების მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ათვისებადი მოთხოვნები ათვისებისთვის აქტივების დაკავშირებით	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ათვისებადი მოთხოვნები ათვისებისთვის აქტივების დასაჯდომი	6,753.60	-	6,753.60	-	-	6,753.60
090	სულ	423,146.02	-	423,146.02	37,757.94	416,392.42	44,511.54

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	აქტივობების გრძელვადიანი ათვისების ბილანი						
		სამეარბიშვილი აეროდის ბილანი	სამეარბიშვილი აეროდის ბალანსი	წინასწარი გადახდები	წინასწარი გადახდები	წინასწარი გადახდები	წინასწარი გადახდები	სამეარბიშვილი აეროდის ბილანი
010	წინასწარი გადახდები	-	-	-	-	-	-	-
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	-	-	-	-	-	-	-
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი ათვისებისთვის აქტივებისათვის	-	-	-	-	-	-	-
040	წინასწარი გადახდები გადასახდელი	-	-	-	-	-	-	-
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ათვისებადი მოთხოვნები ათვისებისთვის აქტივების გადახდების	-	-	-	-	-	-	-
060	საერთოდაც მოთხოვნილი მოხდები აქტივების მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ათვისებადი მოთხოვნები ათვისებისთვის აქტივების დაკავშირებით	-	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ათვისებადი მოთხოვნები ათვისებისთვის აქტივების დასაჯდომი	-	-	-	-	-	-	-
090	სულ	-	-	-	-	-	-	-

შეიძლება N10 ფინანსური ოჯართი აქციები და ვალდებულებები

საღარიბევი პოლიტიკები:

ა) ფინანსური ოჯართი მიღებული არაფინანსური აქციები კლასიფიცირდება და აღიარებულია როგორც ძირითადი აქციები, არამატერიალური აქციები ან სარევეტიკო ქონება IFRS 17-ის, IFRS 16-ის ან IFRS 31-ის შესაბამისად

სტრუქტურის კოდი	ფინანსური ოჯართი მიღებული აქციები	სამეგარიშები პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა სამეგარიშები პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		დირექტუბა 1	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუქმებულ დირექტუბა	საბალანსო დირექტუბა	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუქმებულ დირექტუბა	საბალანსო დირექტუბა	
010		-	-	-	-	-	-	-	-
020		-	-	-	-	-	-	-	-
030		-	-	-	-	-	-	-	-
040		-	-	-	-	-	-	-	-
050		-	-	-	-	-	-	-	-
060		-	-	-	-	-	-	-	-
070		-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-

1 ოგულისხმება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

სამეგარიშები პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	ვალდებულებები ფინანსური ოჯართი	საწყისი ნაშთი	სამეგარიშები პერიოდის გადაამგარიშებული საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საბოლოო ნაშთი
010	მიმდინარე ვალდებულებები	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიან ფინანსურ ოჯარსზე გადასახდელი თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
030	გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-
040	გრძელვადიან პერიოდში ფინანსურ ოჯარსზე გადასახდელი თანხები	-	-	-	-	-

შენიშვნა N12 შიკლავიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები

საბიუჯეტო პოლიტიკები:
 მუდმივი პოლიტიკები და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები აღიწერა საბიუჯეტო პოლიტიკების განხორციელების საბიუჯეტო პოლიტიკები

სტრუქტურის კოდი	ვალდებულებები	საბიუჯეტო პოლიტიკების სახეობა	საბიუჯეტო პოლიტიკების კატეგორიის სახეობა	შიკვა		ჯამი		საბიუჯეტო პოლიტიკების სახეობა
				საქმი	სხვა 1	საქმი	სხვა 1	
შიკლავიანი ფინანსური ვალდებულებები								
010	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
020	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
030	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
040	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
050	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
060	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
070	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
080	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
090	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
100	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
110	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
120	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
130	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
140	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
150	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
160	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
170	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
180	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
190	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
200	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
210	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
220	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
230	შიკლავიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-

1. აღიწერა კონსოლიდირებული მუდმივი შიკლავიანი ვალდებულებები და სხვა

სტრუქტურის კოდი	საბიუჯეტო პოლიტიკების სახეობა	საბიუჯეტო პოლიტიკების კატეგორიის სახეობა	საბიუჯეტო პოლიტიკების სახეობა
010			
020			
030			
040			

შენიშვნა N13 კრედიტორული დავლიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები

სააღრიცხვე პოლიტიკები:
 მოულოდნელ კრედიტორული დავლიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებების აღრიცხვისთვის გამოყენებული სააღრიცხვე პოლიტიკები N13

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი წამით	საანგარიშგებო პერიოდის გადამწეროვებული საწყისი წამით	ზრდა		კლება		საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო წამით
				საკაბო	სხვა I	საკაბო	სხვა I	
010	მოკლევადიანი კრედიტორული დავლიანებები 2-13-0000	76,918.41	76,918.41	18,260,405.07	-	18,290,236.96	-	47,086.52
020	საბანკო ოპერაციების დაკავშირებული გადასახდელი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
030	გადასახდელი წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
040	თანამშრომლებთან და სურსებრებთან დაკავშირებული კრედიტორული ვალდებულებები	-	-	5,839,148.37	-	5,839,148.37	-	-
050	მშ სოციალური დახმარებით წარმოქმნილი ვალდებულებები	-	-	1,204,644.02	-	1,204,644.02	-	-
060	საქონლის და მომსახურების მოწოდების დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულებები	-	-	4,356,337.12	-	4,356,638.26	-	698.86
070	არაფინანსური აქტივების მოწოდების დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულებები	76,918.41	76,918.41	6,655,407.95	-	6,685,938.70	-	46,387.66
080	გადასახდელი პროცენტი	-	-	-	-	-	-	-
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავლიანებები	-	-	1,409,511.63	-	1,409,511.63	-	-
100	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები (2-15-0000)	-	-	5,942.91	-	5,882.00	-	60.91
110	აქვანად მიღებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) მუხისავლები	-	-	5,942.91	-	5,882.00	-	60.91
120	მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქვანად მიღებული არასაგადასახადო მუხისავლები	-	-	5,942.91	-	5,882.00	-	60.91
130	მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქვანად მიღებული იჯარის მუხისავლები	-	-	-	-	-	-	-
140	მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქვანად მიღებული გრძელვადიანი და სხვა არასაგადასახადო მუხისავლები	-	-	5,882.00	-	5,882.00	-	-
150	მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქვანად მიღებული სხვა არასაგადასახადო მუხისავლები	-	-	60.91	-	-	-	60.91
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიხედვით	-	-	-	-	-	-	-
170	პარტნიორული ოპერაციების შედეგად გასაღები აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფულადი ოპერაციების დაკავშირებით	-	-	-	-	-	-	-
190	ვალდებულებები დროებით გამოთვლილი სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-
200	ვალდებულებები დროებით გამოთვლილი სახსრების ხარისხით	-	-	-	-	-	-	-
210	ვალდებულებები დროებით გამოთვლილი სახსრების სახით	-	-	-	-	-	-	-
220	დაბრუნების სასურველი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
230	გრძელვადიანი კრედიტორული დავლიანებები 2-26-0000	-	13,496.53	32,891.13	-	-	-	46,387.66
240	საქონლის და მომსახურების მოწოდების დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-
250	არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დაზღვეული გრძელვადიანი კრედიტორული ვალდებულებები	-	13,496.53	32,891.13	-	-	-	46,387.66
260	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავლიანებები	-	-	-	-	-	-	-

- 1 აღრიცხვა კურსთანხების სხვაობით მიღებული მოგვა "ზარილი, ვლის პარკები, ჩამოწრა და სხვა
- 2 არასაგადასახადო მუხისავლებზე ასახული კრედიტორული დავლიანებების წამით

N13B
 საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	ანარიცხი 13	ანარიცხი 23
	მოკლევადიანი ანარიცხები	-	-
010	საწყისი წამით	-	-
020	ანარიცხების ზრდა	-	-
030	ანარიცხების კლება	-	-
040	წინა ანარიცხების უკუგაბრუნება	-	-
050	საბოლოო წამით	-	-
	გრძელვადიანი ანარიცხები	-	-
060	საწყისი წამით	-	-
070	ანარიცხების ზრდა	-	-
080	ანარიცხების კლება	-	-
090	წინა ანარიცხების უკუგაბრუნება	-	-
100	საბოლოო წამით	-	-

1 მოულოდნელ კრედიტორული დავლიანებების ხარისხის ანარიცხები, რეკონსტრუქციის ანარიცხები და ა.შ. საქონლის მუხისავლები, დამატებული სესხები თითოეულ კვარტალში დაკავშირებით დაზღვეული მოულოდნელ მუხისავლების გადინების მოსალოდნელი ვადები.

შენიშვნა N14 მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან

საბიუჯეტო ანგარიშები
 1) საბიუჯეტო მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან
 2) მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან

N14

საბიუჯეტო მუნიციპალიტეტის I

სტრუქტურული ერთეული	დასახელება	საბიუჯეტო მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან	მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან
010	ფინანსური პოლიტიკის განხორციელება	-	-
020	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა	4 536 089 39	3 872 370 67
030	ქვეყნის მართვა	4 389 739 43	3 201 689 48
040	დაცვა	-	-
050	საგარეო ურთიერთობები	-	-
060	საგარეო და მშენებლობის მუნიციპალიტეტის	-	-
070	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	-	-
080	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	8 925 828 82	7 074 060 13
120	სულ	135 906 93	135 906 93

შენიშვნა N14 მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან

N14 მუნიციპალიტეტის მუნიციპალიტეტის I

სტრუქტურული ერთეული	დასახელება	საბიუჯეტო მუნიციპალიტეტის I				მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან				
		მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან	კაპიტალური	სულ	მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან	კაპიტალური	სულ	მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან	კაპიტალური	სულ
010	ფინანსური პოლიტიკის განხორციელება	4 112 799 87	6 249 077 77	10 361 877 64	1 300 00	7 100 00	8 400 00	4 329 331 58	6 141 287 08	10 470 618 66
020	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა	-	200 000 00	200 000 00	-	-	-	-	-	-
030	ქვეყნის მართვა	4 112 799 87	6 049 077 77	10 161 877 64	1 300 00	7 100 00	8 400 00	4 329 331 58	6 141 287 08	10 470 618 66
040	დაცვა	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	საგარეო ურთიერთობები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	საგარეო და მშენებლობის მუნიციპალიტეტის	4 112 799 87	6 049 077 77	10 161 877 64	1 300 00	7 100 00	8 400 00	4 329 331 58	6 141 287 08	10 470 618 66
070	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	-	2 941 00	2 941 00	-	-	-	-	-	-
080	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	2 941 00	2 941 00	5 882 00	-	-	-	34 343 00	176 881 00	211 224 00
100	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	2 941 00	2 941 00	5 882 00	-	-	-	34 343 00	153 168 00	187 511 00
120	სულ	4 115 740 87	6 252 018 77	10 367 739 64	1 300 00	7 100 00	8 400 00	4 363 674 58	6 471 336 08	10 835 018 66

N14 მუნიციპალიტეტის მუნიციპალიტეტის I

სტრუქტურული ერთეული	დასახელება	საბიუჯეტო მუნიციპალიტეტის I			მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან
		საბიუჯეტო მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ადმინისტრაციისგან	კაპიტალური	სულ	
010	ფინანსური პოლიტიკის განხორციელება	20 455 25	-	20 455 25	17 016 81
020	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა	115 451 68	-	115 451 68	88 103 22
030	ქვეყნის მართვა	71 914 68	-	71 914 68	88 103 22
040	დაცვა	43 537 00	-	43 537 00	-
050	საგარეო ურთიერთობები	-	-	-	-
060	საგარეო და მშენებლობის მუნიციპალიტეტის	-	-	-	-
070	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	-	-	-	-
080	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	-	-	-	-
090	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	-	-	-	-
100	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	-	-	-	-
110	საგარეო სასაქონლო მუნიციპალიტეტის	-	-	-	-
120	სულ	135 906 93	-	135 906 93	106 020 03

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

სააღრიცხვო პერიოდები:

მუდმივად გაცვლითი ოპერაციებიდან შემოსავლების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პერიოდები

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა გრძელვადიანი აქტივების გაცვლითი მიღებული მოგება/(ზარალისა)

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა				წინა სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	წინა სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა	
010	შემოსავლები საკუთრივებიდან	225,168.97	-	225,168.97	225,049.67	
020	საკრიტიკუო შემოსავლები	119,861.16	-	119,861.16	115,883.39	
030	დარიცხვებიდან შემოსავლები	-	-	-	-	
040	რენტებიდან შემოსავლები	105,307.81	-	105,307.81	109,166.28	
050	შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან	24,363.10	12,160.80	36,523.90	21,081.70	
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები	-	-	-	-	
070	მომსახურების გაწვიდან შემოსავლები	24,363.10	12,160.80	36,523.90	21,081.70	
080	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	-	-	-	-	
090	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	-	
100	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	-	
110	სულ	249,532.07	12,160.80	261,692.87	246,131.37	

შენიშვნა N15B გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა				წინა სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	წინა სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა	
010	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-	
020	ძირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-	
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-	
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-	
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-	

მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციის განყოფილება
 მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციის განყოფილება
 საკონტროლო პერიოდის დასრულების თარიღი: 2016 წლის 12 თვე

სტრუქტურული ერთეული	დასახელება	სამუშაოების კუთვნილების მიხედვით			სულ	მნიშვნელოვანი ცვლილებები
		სამუშაოების სახეობა	არასამუშაოების სახეობა	სულ		
გაუფასურების უკუგადასახელები						
010	საქვემოთ მოთხოვნილების დასრულების უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
020	მატერიალური მარაგების დირექციის უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
030	მართლმართლობის უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
040	საინჟინერო-კონსტრუქციის უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
050	არასამუშაოების უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
060	მუდგავითანი მომსახურების უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
070	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
080	სხვა არაფინანსური აქტივების უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
090	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალაშვებისა) უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
100	სულ გაუფასურების უკუგადასახელები	-	-	-	-	-
გაუფასურების ხარჯები						
110	საქვემოთ მოთხოვნილების ხარჯები	-	-	-	-	-
120	მატერიალური მარაგების დირექციის ხარჯები	3,747.60	-	3,747.60	-	-
130	მართლმართლობის უკუგადასახელების ხარჯები	154,834.72	-	154,834.72	-	-
140	საინჟინერო-კონსტრუქციის ხარჯები	-	-	-	-	-
150	არასამუშაოების უკუგადასახელების ხარჯები	-	-	-	-	-
160	მუდგავითანი მომსახურების აქტივების ხარჯები	-	-	-	-	-
170	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების ხარჯები	-	-	-	-	-
180	სხვა არაფინანსური აქტივების ხარჯები	-	-	-	-	227.4
190	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალაშვებისა) ხარჯები	-	-	-	-	-
200	სულ გაუფასურების ხარჯები	158,582.32	-	158,582.32	-	227.4

შედეგები N17 საბიუჯეტო ხარჯები
საბიუჯეტო ბიუჯეტზე

ფინანსური საბიუჯეტო ხარჯები და ავტომატური კატორღები
1999 წლის 10 თვის მდგომარეობისათვის

N17.2

სტრუქტურული ერთეული	დასახელება	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	წინასწარი შეფასება	ფინანსური შედეგები
010	შრომის პაზარული ხარჯები	4317 288,38	4 410,63	4 317 288,38	4 317 288,38	4 317 288,38
020	საქონლისა და მშენებლობის ხარჯები	4 441 668,02	4 410,63	4 441 668,02	4 441 668,02	4 441 668,02
030	მშენებლობის ხარჯები	1 700 917,41	-	1 700 917,41	1 700 917,41	1 700 917,41
040	ფინანსური ხარჯები	-	-	-	-	-
050	საინჟინერო ხარჯები	14 044,00	-	14 044,00	14 044,00	14 044,00
060	საინჟინერო ხარჯები	1 787 837,26	5 390,00	1 793 227,26	1 793 227,26	1 793 227,26
070	საინჟინერო ხარჯები	1 787 927,26	5 390,00	1 793 317,26	1 793 317,26	1 793 317,26
080	საინჟინერო ხარჯები	648,00	-	648,00	648,00	648,00
090	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
100	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
110	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
120	საინჟინერო ხარჯები	1 204 444,02	-	1 204 444,02	1 204 444,02	1 204 444,02
130	საინჟინერო ხარჯები	1 485 138,83	-	1 485 138,83	1 485 138,83	1 485 138,83
140	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
150	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
160	საინჟინერო ხარჯები	1 435 138,83	-	1 435 138,83	1 435 138,83	1 435 138,83
170	საინჟინერო ხარჯები	1 190 536,83	-	1 190 536,83	1 190 536,83	1 190 536,83
180	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
190	საინჟინერო ხარჯები	1 905 536,83	-	1 905 536,83	1 905 536,83	1 905 536,83
200	საინჟინერო ხარჯები	244 599,00	-	244 599,00	244 599,00	244 599,00
210	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
220	საინჟინერო ხარჯები	244 599,00	-	244 599,00	244 599,00	244 599,00
230	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
240	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
250	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
260	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
270	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
280	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
290	საინჟინერო ხარჯები	1 178 643,48	5 499,63	1 184 143,11	1 184 143,11	1 184 143,11

N17.3

სტრუქტურული ერთეული	დასახელება	მხდობელი	კაპიტალი	სულ	წინასწარი შეფასება	ფინანსური შედეგები
010	საინჟინერო ხარჯები	216 570,99	-	216 570,99	216 570,99	216 570,99
020	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
030	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
040	საინჟინერო ხარჯები	216 570,99	-	216 570,99	216 570,99	216 570,99
050	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
060	საინჟინერო ხარჯები	216 570,99	-	216 570,99	216 570,99	216 570,99
070	საინჟინერო ხარჯები	97 609,00	-	97 609,00	97 609,00	97 609,00
080	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
090	საინჟინერო ხარჯები	97 609,00	-	97 609,00	97 609,00	97 609,00
100	საინჟინერო ხარჯები	97 609,00	-	97 609,00	97 609,00	97 609,00
110	საინჟინერო ხარჯები	-	-	-	-	-
120	საინჟინერო ხარჯები	216 570,99	-	216 570,99	216 570,99	216 570,99

შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

საადრეველ პოლიტიკებს:

მოუთხოვთ სხვადასხვა შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა
		საპირდაპირი ხარჯები	არასაპირდაპირი ხარჯები	სულ	
სხვადასხვა შემოსავლები					
010	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
020	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
030	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-
040	კაპიტალ-მთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება	-	-	-	51,073.00
050	სულ სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	-	51,073.00
სხვადასხვა ხარჯები					
060	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
070	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
080	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-
090	კაპიტალ-მთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	51,073.00
100	სულ სხვადასხვა ხარჯები	-	-	-	51,073.00

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან 1

სტრუქტურის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან სამემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	4,536,099.39	3,872,370.67
040	დღგ	4,389,739.43	3,201,689.46
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	8,925,838.82	7,074,060.13

1 იქცევა შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკაო მთლიანი შესაბამისად

შენიშვნა N20 საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯამება (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) 1

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა სულ	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა სულ
010	ნამეტი/დეფიციტი (+/-)	4,932,622.90	-
არაფულადი მოძრაობები (კონტრასტები)			
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+ 2	(119,771.29)	-
030	გვეთა (+)	1,787,731.26	-
040	ამორტიზაცია (+)	645.00	-
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საეგვი მოთხოვნების ხარჯი (+)	158,582.32	-
060	სხვადასხვა ხარჯები	-	-
070	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	(32,192.27)	-
080	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	46,387.66	-
090	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	60.91	-
100	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საეგვი მოთხოვნების ხარჯის უკუშტატარებით შემოსავალი (-)	-	-
110	სხვადასხვა შემოსავლები (-)	-	-
120	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	-
130	ინვესტიციების გავლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	-
140	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)	(1,259.30)	-
150	მატერიალური მარაგების ზრდა/კლება (-/+)	59,483.16	-
160	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (-/+)	14,949.48	-
170	სხვა არაფულადი ოპერაციებით ზრდა/კლება (-/+)	479,103.94	-
180	გადახდილი პროცენტი (-) 3	-	-
190	მიღებული პროცენტი და დეფიციტი (+) 4	119,861.16	-
200	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	7,446,204.93	-

1 იქნება შესაბამისი ერთეულების მიერ რომელიმე მთავარ და აკონტროლებენ ფულად სახსრებს

2 არააქვია დარიცხული საპროცენტო შემოსავლებსა და საპროცენტო ხარჯებს შორის სხვაობა

3 არააქვია საკასო გადახდა

4 არააქვია საკასო შემოსულობა

შენიშვნა 21 ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეგუება (1)

სტრუქტურის კოდი	ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება			ბიუჯეტის ნაშთისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი
	დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
ბიუჯეტის შემოსულობები						
010	ბიუჯეტის შემოსავლები	0	0	0	0	0
020	გადასაბადები	8,925,838.82	8,925,838.82	0	0	0
030	გრანტები	10,361,877.64	10,361,877.64	0	0	0
040	სხვა შემოსავლები	340,703.61	340,703.61	0	0	0
050	არაფინანსური აქტივების შემცირება	-	0	-	0	0
060	ფინანსური აქტივების შემცირება	-	0	-	0	0
070	ვალდებულებების ზრდა	-	0	0	-	0
080	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	19,628,420.07	19,628,420.07	-	-	0
ბიუჯეტის გადასახდელები						
090	შრომის ანაზღაურება	4,817,368.35	4,817,368.35	0	0	0
100	საკონული და მომსახურება	4,536,315.60	4,536,315.60	0	0	0
110	პროცენტი	-	-	0	0	0
120	სუბსიდიები	3,250.00	3,250.00	0	0	0
130	გრანტები	236,258.93	236,258.93	0	0	0
140	სოციალური დახმარება	1,204,644.02	1,204,644.02	0	0	0
150	სხვა ხარჯები	1,400,428.41	1,400,428.41	0	0	0
160	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,451,923.07	0	7,451,923.07	0	0
170	ფინანსური აქტივების ზრდა	-	0	-	0	0
180	ვალდებულებების (ვალის) შემცირება	-	0	0	-	0
190	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები	19,650,188.38	12,198,265.31	7,451,923.07	-	0
200	ბიუჯეტის ნაშთი¹	(21,768.31)	0	0	0	(21,768.31)
210	ფულადი სახსრების ექვივალენტები	0	0	0	0	
220	ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი ნაშთი	0	0	0	0	(21,768.31)
230	წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით	0	7,430,154.76	(7,451,923.07)	-	
240	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)²	0			(21,768.31)	-

1 ფინანსური აქტივების მერჯილი კონტროლზე ფულადი სახსრები

2 აღნიშნული ტოლ ფინანსური აქტივების ზრდას გამოკლებული ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

ბიუჯეტის ფაქტობრივი საოპერაციო ნაშთისა და საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების შეგუება (შედარება)

ბიუჯეტის საერთო (მთლიანი) ნაშთი	xxx
არაფინანსური აქტივების ზრდა/(შემცირება)	xxx
ბიუჯეტის საოპერაციო ნაშთი	xxx
განსვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით	xxx
განსვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით	xxx
განსვავებები ერთეულების მიხედვით	xxx
განსვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით	xxx
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	xxx

სტრუქტურის კოდი	ფაქტობრივი თანხა შესადარის საფუძვლებზე ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიხედვით	საოპერაციო საქმიანობა	საინვესტიციო საქმიანობა	ფინანსური საქმიანობა
010	განსვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით			
020	განსვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით			
030	განსვავებები ერთეულების მიხედვით			
040	განსვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით			
050	ფაქტობრივი თანხა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში			

შენიშვნა N22 სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრირებადი კატეგორიები 1

საფრთხე პოლიტიკა

მიზნობრივი ადმინისტრირებადი კატეგორიების აპროექტაციის განმარტებითი საფრთხე პოლიტიკა

სტრუქტურის კოდი	აქტივები	საანგარიშებუ პერიოდის საბოლოო წანობა	წინა საანგარიშებუ პერიოდის საბოლოო წანობა
010	ფულადი სახსრების ხაზინაში	53,493.49	52,005.26
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრების ერთჯერადი ვალდებულებები	-	-
030	აგრძობისთვის რეგულირებისა და მენეჯმენტის სახსრები	18,980.05	40,748.36
040	ფინანსური ბიუჯეტის სხვა და აკრძალვის სახსრები	0	0
050	აგრძობისთვის რეგულირებისა და მენეჯმენტის სხვა-შესაბამის სახსრები	14,513.44	11,257.40
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ერთჯერადი ვალდებულებები	-	-
070	ხაზინის საგადასახადო ანგარიშები	0	0
080	ფულადი სახსრების ცენტრალიზაცია	-	-
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვეზე მეტი დროითი ვალდებულებები	-	-
100	ფინანსური სახსრების მართვა	-	-
110	ფინანსური სახსრების მართვა	-	-
120	ფინანსური სახსრების მართვა	-	-
130	მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
140	მოკლევადიანი სესხები	-	-
150	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე წანობა	-	-
160	ფინანსური ინვესტიციები	-	-
170	მოკლევადიანი ვალდებულებები	-	-
180	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
190	სხვა მოკლევადიანი აქტივები	-	-
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	32,500.00	32,500.00
210	გრძელვადიანი სესხები	-	-
220	ინვესტიციები (მოლოდინი ინვესტიციები)	32,500.00	32,500.00
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
240	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	1,485,217.35	304,047.72
250	ძირითადი აქტივები	44,083,033.33	39,900,228.43
260	საინვესტიციო კონტა	-	-
270	არასტრუქტურული აქტივები	175,402.00	170,344.00
280	წესდებიანი მომსახურების აქტივები	-	-
290	ფინანსური აქტივების დარღვევები	-	-
300	სხვა არაფინანსური აქტივები	1,209,815.35	133,703.72
310	სულ სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრირებადი აქტივები	1,251,210.84	386,353.48

სტრუქტურის კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშებუ პერიოდის საბოლოო წანობა	წინა საანგარიშებუ პერიოდის საბოლოო წანობა
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	47,147.43	76,918.41
020	სოციალური (თავდასაცემი) ვალდებულებები	-	-
030	მოკლევადიანი (მიმდინარე) სესხები	-	-
040	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე წანობა	-	-
050	გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0
060	წესდებიანი მომსახურების ხელშეკრულებები	0	0
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	47,086.52	76,918.41
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ანგარიშები	0	0
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	60.91	-
100	ვალდებულებები დროებითი განაცხადებითი სახსრებით	-	-
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები	46,387.66	13,496.53
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური ქვადებით	-	-
130	გრძელვადიანი სესხები	-	-
140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური აქტივების მიხედვით	0	0
150	გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0
160	გრძელვადიანი ანგარიშები	0	0
170	სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები და არაფინანსური აქტივების მიხედვით	46,387.66	13,496.53
180	სულ სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრირებადი წანობის ვალდებულებები	93,535.09	90,414.94

სტრუქტურის კოდი	შეზღვევები	საანგარიშებუ პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშებუ პერიოდის ბრუნვა
010	სადაზიანებელი შეზღვევები	8,925,838.82	7,074,060.13
020	შეზღვევები გრანტებით	10,376,159.64	10,835,010.66
030	სხვა შეზღვევები	225,168.97	225,049.67
040	საპროცენტო შეზღვევები	119,861.16	115,883.39
050	დროებითი შეზღვევები	-	-
060	რეზერვები შეზღვევები	105,307.81	109,166.28
070	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის მიზნით შეზღვევები	36,523.90	21,081.70
080	გრძელვადიანი აქტივების ვალდებულებების მიხედვით შეზღვევები	-	-
090	შეზღვევები გარე ტრანსფერებით, საინვესტიციო და სავაჭრო	20,455.25	17,916.81
100	შეზღვევები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგვარადაა კლასიფიცირებული	115,451.68	88,103.22
110	შეზღვევები შიდა ტრანსფერებით	-	-
120	სხვა საპროცენტო შეზღვევები	0	0
130	კონსოლიდირებული წანობის მიხედვით სხვა შეზღვევები	-	51,073.00
140	სხვა კონსოლიდირებული წანობის მიხედვით შეზღვევები	0	0
150	სულ სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრირებადი შეზღვევები	19,699,598.26	18,312,295.19

სტრუქტურის კოდი	ხარჯები	საანგარიშებუ პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშებუ პერიოდის ბრუნვა
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები	2,788,149.11	4,002,095.37
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები	3,686,647.57	4,692,817.28
030	გრანტებისა და სუბსიდიების ხარჯები	816,799.93	356,301.91
040	ცდვისა და ამორტიზაციის ხარჯები	1,788,376.26	1,706,246.76
050	შიდა ტრანსფერების ხარჯები	-	1,706,246.76
060	სოციალური დანახვების უზრუნველყოფის ხარჯები	1,204,644.02	1,050,050.78
070	სხვა ხარჯები	1,435,135.83	2,424,879.53
080	საპროცენტო ხარჯები	-	-
090	რეზერვების ხარჯები	-	-
100	ხარჯები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგვარადაა კლასიფიცირებული	1,435,135.83	2,424,879.53
110	ქონებისა და ვალდებულებების ხარჯები, გარდა პროცენტებისა	-	-
120	გრძელვადიანი აქტივების ვალდებულებისა და ვალდებულებების ხარჯები	-	-
130	სხვა საპროცენტო ხარჯები	0	0
140	კონსოლიდირებული წანობის მიხედვით სხვა ხარჯები	-	51,073.00
150	სხვა კონსოლიდირებული წანობის მიხედვით ხარჯები	0	0
160	სულ სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრირებადი ხარჯები	11,719,752.72	15,989,711.39

1. სადაზიანებელი სახელთი ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ხულოს მუნიციპალიტეტის 2022 წლის ნაერთი (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

ხულოს მუნიციპალიტეტის 2022 წლის საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდით, საჯარო სექტორის ბუღალტრული საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) საფუძველზე. მუნიციპალიტეტი, როგორც მხარჯავი დაწესებულება, სსბასს-ის თანახმად წარმოადგენს მაკონტროლებელ ერთეულს. მის მიერ დაფუძნებულია კონტროლირებული ერთეულები ა(ა)იპ-ების სახით. სსბასს -ის და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით, მუნიციპალიტეტს კონტროლირებული ერთეულების ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე, აქვს ნაერთი (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგების მომზადების ვალდებულება. ნაერთი ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ შპს-ებს. ნაერთ ფინანსურ ანგარიშგებაში, მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის და მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ წარმოდგენილი ინფორმაცია, გამოსადეგია მისი მომხმარებელებისთვის რესურსების განაწილების შესახებ გადაწყვეტილებების მისაღებად და შესაფასებლად. ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემდეგი სახის ინფორმაციები:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა ერთეულმა თავისი საქმიანობები;
- გ) ინფორმაცია, რომელიც საჭიროა ერთეულის ქმედუნარიანობის შესაფასებლად, დააფინანსოს თავისი საქმიანობები და შეასრულოს დაკისრებული პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები;
- დ) ინფორმაცია, ერთეულის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და
- ე) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომელიც საჭიროა ერთეულის საქმიანობის ეფექტიანობის შესაფასებლად, მომსახურების დანახარჯების და მიღწეული შედეგების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგება მომხმარებლებს ასევე უზრუნველყოფს შემდეგი სახის ინფორმაციით:

- ა. კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად; და
- ბ. მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელმწიკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია სავალდებულო იმვენტარიზაციის შედეგები. ინვენტარიზაცია ჩატარდა მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად და ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის დასრულდა. ინვენტარიზაციის შედეგად გაუფასურებები და დანაკლისები ინვენტარიზაციის დროს არ გამოვლენილა. ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს საანგარიშგებო პერიოდში მომხდარ ყველა სამეურნეო მოვლენას და ამ მოვლენის ფინანსური შედეგებს, რომლებიც დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე -მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლირებული ერთეული არ გამოირიცხება კონსოლიდაციიდან იმ მიზეზით, რომ მისი საქმიანობები განსხვავდება ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულების საქმიანობისაგან (საქონლისა და მომსახურების ეკონომიკურად მნიშვნელოვანი ფასებით ახდენს მიწოდებას მაშინ როდესაც ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულები უსასყიდლოდ ან/და ეკონომიკურად უმნიშვნელო ფასებით და ა. შ.); კონსოლიდირებული და ა(ა)იპ-ების ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკით, რომელიც სამოქმედოდ მიღებულია მუნიციპალიტეტის მიერ. ასევე, კონსოლიდირებული

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების ყველა კრიტერიუმი, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა. სსბასს მოთხოვნების გათვალისწინებით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და ინფორმაცია, საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური მუხლების მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგების ზემოთჩამოთვლილი ინფორმაციების წარდგენა უზრუნველყოფილია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის“, შესახებ ინსტრუქციის შესაბამისად ანგარიშგების მომზადებით. გარდა ამ ინსტრუქციისა, ანგარიშგების მომზადების დროს გამოყენებულია შემდეგი ინსტრუქციები და მუნიციპალიტეტის და ა(ა)იპ-ების საქმიანობის სპეციფიკის შესაბამისი სტანდარტები:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე“;

- სსბასს 1** – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;
- სსბასს 2** – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგება;
- სსბასს 3** – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;
- სსბასს 9** – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან
- სსბასს 12** – მატერიალური მარაგები
- სსბასს 13** – იჯარა;
- სსბასს 14** – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
- სსბასს 17** – ძირითადი აქტივები;
- სსბასს 19** – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;
- სსბასს 21** – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
- სსბასს 23** – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
- სსბასს 24** – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- სსბასს 31** – არამატერიალური აქტივები;
- სსბასს 35** – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

2. ძირითადი საადრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

მუნიციპალიტეტის საანგარიშო პერიოდის საადრიცხვო პოლიტიკა უმთავრესად შესაბამისობაშია სსბასს-ის მოთხოვნებთან, ასევე გათვალისწინებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები, სახაზინო მომსახურების პრინციპები და პროგრამული ბიუჯეტით განსაზღვრული მოთხოვნები. სსბასს-ების სავალდებულო მოთხოვნების გამოყენებიდან გადახრის საფუძველი ძირითადად არის მუნიციპალიტეტის და ა(ა)იპ-ების საქმიანობის სპეციფიკა, საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის პრინციპები და სახაზინო მომსახურებით განსაზღვრული პროცედურები.

მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ნატურალურ საზომ ერთეულებზე დაყრდნობით, განზოგადებულად, ფულად გამოსახულებაში და დოკუმენტური ასახვით. უზრუნველყოფილია ყველა ეკონომიკური მოვლენის ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვის სისრულე. მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვაში იყენებს დამტკიცებულ სამუშაო ანგარიშთა გეგმას. ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე ასევე შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. მუნიციპალიტეტის მიერ უზრუნველყოფილია ეკონომიკური მოვლენის დამადასტურებელი ინდივიდუალური ან ნაერთი (კრებსითი) პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტ(ებ)ის როგორც ფორმის (დოკუმენტის სისრულე, გაფორმების სისწორე, რეკვიზიტების არსებობა და სხვა), ისე შინაარსის (ეკონომიკური მოვლენის კანონიერება, ცალკეული მაჩვენებლების ლოგიკური და არითმეტიკული სიზუსტე და სხვ.) მიხედვით სწორად შედგენის კონტროლი. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და ინსტრუქციით და სხვა საკანონმდებლო და ნორმატიული აქტებით განსაზღვრული გამონაკლისი შემთხვევების გარდა, მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენებით. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის - 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოყენებულია ფინანსური ანგარიშგების დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში. მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს მატერიალური ფორმით, იყენებს როგორც სახელმწიფო ხაზინის და ასევე სხვა ელექტრონულ საინფორმაციო სისტემების ელექტრონულ დოკუმენტაციებს.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს: არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები, არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის შეფასებებზე. არსებითობის შეფასება ხდება შიდა საადრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელსაც ძირითადად განსაზღვრავს პროგრამული ბიუჯეტის მოთხოვნები, საბიუჯეტო კანონმდებლობა და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე - მომდევნო საბიუჯეტო წელს გამოყოფილი რესურსებით მუნიციპალიტეტი განაგრძობს ფუნქციების შესრულებას.

მუნიციპალიტეტის ნაერთი ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- დ) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ე) განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია. აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა.

გამონაკლისის სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია, მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (სანამ ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით ამუშავდება); ანგარიშგების ფორმები არ ითვალისწინებს აქტივების და ვალდებულებების კლასიფიცირებას წყაროების მიხედვით - საბიუჯეტო და საკუთარი სახსრების სახით, შედეგად აქტივებზე და ვალდებულებებზე ინფორმაცია მომზადებულია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით. საკუთარი სახსრები მუნიციპალიტეტის საბიუჯეტო შემოსავლებთან მიმართებაში არარსებითია. ამდენად კაპიტალის მაჩვენებლებში ნაშთების დაზუსტების დროს, წყაროებს შორის ცვლილება ხდება კონვერსიის გზით - საბიუჯეტო სახსრებით კაპიტალის ანგარიშის კრედიტში/ დებეტში და საკუთარი სახსრებით კაპიტალის დებეტში/კრედიტში ასახვით ან პირიქით. ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნებში.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების გარდა, მუნიციპალიტეტის ფინანსური შედეგების ელემენტების ასახვას ნადავლად, არსებითობის ფაქტორის, შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლების შინაარსისა და ფუნქციების გათვალისწინებით, დამატებითი მუხლებისა და სახელწოდებების და წარდგენის თანამიმდევრულობის შეცვლის აუცილებლობა არ არის. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც საიმედო და შესაბამის ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას; ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამოუმავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს-დან გადახრა და ფულადი სახსრების აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძვლად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ერთერთი ძირითადი პრინციპი - „**დამოუკიდებლობა** – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული. ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მონაცემების ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების მონაცემებთან შეჯერების მიზნით მომზადებულია განმარტებითი შენიშვნა #20 ცხრილის სახით, სადაც ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობების შედეგად წარმოდგენილია არაპირდაპირი მეთოდით.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

– საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;

– სსბასს 3-ის თანახმად საადრიცხო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები, აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, ცვილებები კაპიტალში ერთეულოვანი გადაფასებებით და სხვა ცვლილებები კაპიტალში, რომლებიც განცალკევებით არიან წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა. წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია ნაშთების დაზუსტებით. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდის შესაბამისად. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები. ინსტრუქციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის. ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტის - მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის შესაბამისად მომზადებულია საკასო მეთოდის საფუძველზე.

3. საადრიცხო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი საადრიცხო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშგებო პერიოდში საადრიცხო პოლიტიკის ცვლილების შედეგად რეტროსპექტულ გადაანგარიშება არ მომხდარა.

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშგებო პერიოდში არსებითი შეცდომების გამო, შედეგები რეტროსპექტულად გადაანგარიშდა - ნაშტის დაზუსტდა:

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს, ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს ინფორმაციას წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებით შეცდომებზე, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად;

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესის თანახმად, რომელიც გამოყენებული იქნა მუნიციპალიტეტის მიერ 2022 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

7. ერთჯერადი გადაფასების შედეგად კაპიტალის კორექტირებების აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტიულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად

ერთჯერადი გადაფასებები არ მომხდარა თვითრირებულების დაზუსტების მიზნით არ მომხდარა.

8. კაპიტალის სხვა კორექტირებების (ერთეულთა გაერთიანების და ა.შ შედეგად) აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტიულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად

კაპიტალის კორექტირებები ნაშთების დაზუსტების მიზნით, როგორც არსებითი შეცდომებით კორექტირებები, ასახულია კაპიტალის ცვლილების შესახებ ანგარიშგებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა N2 --თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასსს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება. საღარიბო არსებული ფულადი სახსრები არის კონტროლირებული ერთეულების მიერ არასაბიუჯეტო საქმიანობაში შემოსავლების ნაღდი ანგარიშსწორებით საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მიღების შედეგად ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული ფულის ნაშთი, რომელიც საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, მიიღობა ხაზინის ერთიანი ანგარიშზე მომდევნო საბიუჯეტო წლის დასაწყისში დაუყონებლივ. მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიღობა მომდევნო საბიუჯეტო წელს, რაგორც ბიუჯეტის შემოსავალი წინა წლებში ბიუჯეტების გამოყენებული სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების, მომუშავეებზე ზედმეტად გაცემული, ასევე ანგარიშავლედებული პირების და საპენსიო ფონდის მიმართდარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები. შესადარი ინფორმაციის მომზადების მიზნით, წინა წლის ბალანსზე რიცხული დებიტორული დავალიანებები მომზადებულია ანგარიშთა გეგმის მიხედვით.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებებს ადგილი არ ქონდა.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღრიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები- მუნიშვნა #3 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
- ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
- გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
- დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.

ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილებს, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს. მატერიალური მარაგები მოიცავს მცირეფასიან გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებს და სხვა დანარჩენ მატერიალურ მარაგებს, მცირეფასიანი აქტივებია - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს, კერძოდ, არ წარმოადგენენ 500 ლარზე მეტი ღირებულების აქტივებს, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ წელზე მეტი ხნის ვადით ხდება მათი გამოყენება.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ხორციელდება აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკისა და სარგებლის მისთვის გადაცემა. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული

დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. საჯარო და სხვა სექტორიდან მარაგები არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებულია საანგარიშო პერიოდში. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულება არ განსაზღვრულა, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით, აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი, რაც აისახება ბუღალტრულ აღრიცხვაში გასაყიდი მატერიალური მარაგების აღიარების დროს არაკლასიფიცირებული შემოსავლების სახით. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი, ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთანაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.
- გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
- დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“. ღირებულების აღდგენის შემთხვევაში აღიარდება როგორც შემოსავალი (კომპენსაცია) – „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით“. კომპენსირება (შემოსავალი) შეზღუდულია თავდაპირველად ხარჯად აღიარებული თანხით - არ აღემატება ღირებულების შემცირებით აღიარებული ზარალის მოცულობას.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, ხარჯის ჯგუფის და კატეგორიის განსაზღვრა ხდება იმ სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც შეესაბამება მარაგების ფაქტობრივ გამოყენებას. სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის დადგენისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ

წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში. საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. ანგარიშების თარიღისთვის 04 საცნობარო ანგარიშზე არის მატერიალური მარაგი ლარის (თანხა უნდა მიეთითოს), ხოლო დამატებით 010 საცნობარო ანგარიშზე ასახულია ექსპლუატაციაში გადაცემული ხარჯებში აღიარებული მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივი ლარის (თანხა უნდა მიეთითოს). არაგაცლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სხბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, ორგანიზაციის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „02 – პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამიზნული) შექმნილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სხბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე - „03 -სხვისთვის გადასაცემი მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი. **(P.S. ორგანიზაციამ უნდა დააზუსტოს ან საერთოდ ამოიღოს რეალური მდგომარეობის მიხედვით**

ძირითადი აქტივები - მენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სხბასს 17 -ძირითადი საშუალებები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

- მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;
- შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;
- ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სხბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ მიიჩნევა გადაფასებად

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით

შენიშვნებში. არაგაცვლითი ოპერაციით მუნიციპალიტეტს ძირითადი აქტივები საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქვს სახელმწიფო სექტორიდან, ასევე დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფიდან დასრულებული აქტივების სახით. კერძო სექტორიდან აქტივები არ მიუღია. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით, ხოლო ცვეთის დარიცხვის მიზნით აჯგუფებს ინსტრუქციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი აღიარდება, როგორც ხარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმში, გარდა სხვათა, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება აღნიშნული კრიტერიუმებით შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას უზრუნველყოფს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

თუ ძირითადი აქტივის შემადგენელი სათადარიგო ნაწილები და დამხმარე მოწყობილობები, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში საჭიროებენ რეგულარულ შეცვლას, რომელთა იდენტიფიცირება - აკმაყოფილებენ თუ არა აქტივების კრიტერიუმებს, არის შესაძლებელი და შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ძირითადი აქტივების რომელიმე კონკრეტულ ერთეულთან ერთად, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება ძირითად აქტივებად. ამ შემთხვევაში ძირითადი აქტივების თავდაპირველი შეძენის ან მიღების დროს გაწეულ დანახარჯებს, აგრეთვე ემატება შემდგომში ამ ნაწილების და მოწყობილობების შეცვლისთვის დამატებით გაწეული დანახარჯები, კორექტირებული ამ ნაწილების და მოწყობილობების საბალანსო ღირებულებით. სააღრიცხვო პოლიტიკის ეს ცვლილება მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება პერსპექტულად. ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

- ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;
 - ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;
 - გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოღინება.
- მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ექსპლუატაციაში მყოფ ცვეთად აქტივებზე მიერ მომსახურების ვადები განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ცვეთის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებისთვის სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად, ის მიჩნეულია დასაშვებ საწყის ღირებულებად. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის

ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. საანგარიშო პერიოდში აქტივების გაუფასურება არ მომხდარა. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში არაფინანსური აქტივების ზრდის მუხლით და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით. საანგარიშო პერიოდში გრანტის სახით ძირითადი აქტივები, არ გასულა, ხოლო კერძო სექტორზე გადაცემული აქტივები აღიარებულია კაპიტალური ტრანსფერების ხარჯებში.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება. საანგარიშო პერიოდში რეალიზაციის მიღებული ნამეტმა შეადგინა 8900.1 ათ. ლარი, რაც სახელმწიფო მნიშვნელობის აქტივების რეალიზაციიდან არის წილის სახით მიღებული.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდრეობით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციით.

მუნიციპალიტეტის მიერ არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, რომლის შესაბამისი ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები - მუნიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალური აქტივი შეიძლება იყოს განთავსებული ფიზიკურ საგანში. როდესაც აქტივი მოიცავს მატერიალურის და არამატერიალურის ელემენტებს, იმის განსაზღვრისას, სსბასს 17 - ძირითადი საშუალებების - მიხედვით იქნეს განხილული თუ სსბასს 31 - არამატერიალური აქტივები, შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი ადგენს თუ რომელი ელემენტია უფრო მნიშვნელოვანი და იმის მიხედვით აღიარებს არამატერიალურ აქტივად ან ძირითად აქტივად. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი

თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი, თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტის სახით აღიარებულია ადრე მოქმედი მეთოდოლოგიით, რომლის საფუძველსაც წარმოადგენდა საბიუჯეტო კლასიფიკაცია და სფს -2014; შეფასებულია თვითღირებულებით და განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივად. მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებისთვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანახარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

ასევე იგეგმება შეფასება, აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივები სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს და რამდენად სამართლიანად და სანდოდ არის აღიარებული და შეფასებული ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული არამატერიალური აქტივი. შეფასების შედეგები აისახება მომდევნო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში რეტროსპექტიულად ან პერსპექტიულად არსებითობის პრინციპის და შეცდომის გასწორებაზე **სსბასს 3- საადრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები საადრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები**, მოთხოვნების გათვალისწინებით.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით საადრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივებიკატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (ძვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამიზნულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვ.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარდება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია **სსბასს 17 -ძირითადი აქტივების**, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება უცვლელია. ანგარიშგების თარიღისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა. დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის მსრულებლის ანგარიშგების აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯებით

ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელი აქტივებიდან ძირითადი აქტივების კატეგორიაში გადატანილია 1109.0 ათ. ლარის . ღირებულების აქტივები, რომელიც ასახულია მუნიშვნაში როგორც სხვა გასვლები, ხოლო ძირითადი აქტივების მიღებაში ასახულია, როგორც სხვა მიღებები.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამიზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასაყიდად გამიზნული აქტივების საარრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-6 მუნიშვნაში. საანგარიშო პერიოდში არაფინანსური აქტივები აუქციონის გზით (აუქციონით) მუნიციპალიტეტს არ გაუყიდა.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -მუნიშვნა N12--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიგებულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით საანგარიშო პერიოდის მომდევნო საბიუჯეტო წელს.

ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 13-ის - „იჯარა“-** შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღირიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ. ინსტრუქციის თანახმად , ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნავარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთადი/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია დაერიცხება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში .ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -მუნიშვნა N13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. მუნიციპალიტეტი იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო

ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულები მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმძღვანელო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სხვათა მხედვით აღიარებულია ანგარიშგების თარიღისთვის; ხოლო **სსბას 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულია. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბას განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);

ბ. კანონმდებლობა;

გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა), მუნიციპალიტეტის ახდენს **სსბას 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;

- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

- ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო

პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მქლავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50% -მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მქლავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება. .

მუნიციპალიტეტი **სსბასს 19** განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა N14 _თან დაკავშირებით საადრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამქლავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს **სსბასს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“**, საფუძვლზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნებიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია.

შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

- ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;
- ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;
- გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;
- ე. კაპიტალური ტრანსფერი;
- ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;
- ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;
- თ. სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;
- ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები ათ. ლარი, რომელიც მიღებულია „პირობით“ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებით, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით. თანხა შენიშვნა#13 ში ასაულია ვალდებულებებში წინასწარი მიღებული შემოსავლების სახით. **(აზუსტებს ორგანიზაცია)**

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამნაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოდინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბასს 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მქდავდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელმწიფოებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამლავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 მუნიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით მუნიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან მუნიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს **სსბასს 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”**, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. მინიციპალიტეტი აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

- ა) მომსახურების გაწევა;
- ბ) საქონლის გაყიდვა;
- გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

- ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;
- ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;
- ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელმეორეულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

- ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;
- ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სხვას თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოემოხა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშსწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს **სსბასს 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები**, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“ მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდეზზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბასს 13 -იჯარა.**, წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები_შენიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოივაცს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოივაცს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;

გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და შესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული შრომის ანაზღაურება - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდთან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელმეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოემობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოადგენს შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოადგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი

მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადაცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძვლად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელებულია სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბასს 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბასს 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის

შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახადების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) - შენიშვნა N20 თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება მომზადებულია სსბასს 2 თანახმად, პირდაპირი მეთოდით. პირდაპირი მეთოდი გულისხმობს ანგარიშგების თარიღისათვის ფულადი სახსრების წყაროების და გამოყენების შესახებ, ასევე, ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ სააღრიცხვო მონაცემებზე ინფორმაციის წარმოდგენას საანგარიშგებო პერიოდში საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი სახსრების ნაკადების სახით. შესადარი ინფორმაციის წარმოდგენლობაზე ინფორმაცი გამჭვირვებელია შენიშვნა #1 _ში. განმარტებითი შენიშვნა #20 წარმოდგენილია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით და საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერების (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) მიზნებისთვის გამოყენებულია არაპირდაპირი მეთოდი. საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ფულადი სახსრების ცვლილების მაჩვენებელი შეჯერებულია ნამეტთან/დეფიციტთან.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალეობის გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების

მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდლებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სხვას პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა N22 სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნის ინფორმაცია მომზადებულია ინსტრუქციის მოთხოვნების შესაბამისად: „სახელმწიფო ერთეულები აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვენ როგორც საკუთარი სახელით ფლობილ აქტივებს, აღებულ ვალდებულებებს, მიღებულ შემოსავლებსა და გაწეულ ხარჯებს, ასევე, სახელმწიფოს სახელით ფლობილ აქტივებს, აღებულ ვალდებულებებს, მიღებულ შემოსავლებსა და გაწეულ ხარჯებს (შემდგომში – ადმინისტრირებადი კატეგორიებს)“. შენიშვნასი მოცემულია მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსავლები სრულად როგორც ადმინისტრირებადი მუხლები, ხოლო აქტივები, ვალდებულებები და ხარჯები კლასიფიცირებულია მათი დანიშნულების მიხედვით, რომელთა ღირებულებითი მაჩვენებლები საიმედოდ არის განსაზღვრული. აღნიშნული მოთხოვნის შესრულების ვალდებულება წარმოიშვა საანგარიშო პერიოდში და შესაბამისად სირთულისა და გასატარებელი ღონისძიებების დიდი მოცულობის გამო, ღირებულებითი მაჩვენებლების სიზუსტის უზრუნველსაყოფად, მუნიციპალიტეტი გეგმავს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებში, ინვენტარიზაციის გზით, აქტივების ქონების იდენტიფიცირებას და დეტალურ აღრიცხვას აღნიშნული ნიშნით.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოუყენებელ სხვას თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სხვას 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“** - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და
- ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შექმნა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს **სხვას 32 - „შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი“**. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური

ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შელავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შელავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შელავათიანი მომსახურების აქტივის. შელავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.